

אדרת יקרא אליהו לו

לגן ועד ט' קבין שאין יכול לרחוק בה רגלו אחת. אשר ישב. פרט לכפה סאה חרקב ושב עליו: וטמא וטמא. לרבות שכב על המושב או ישב על המסב: ואיש אשר יגע בו. ולא מסבב הנוגע במסבב מוטמא בגדים: אשר יגע. בשעת חגו. פירש אינו מוטמא בגדים: ומשכבו ולא בגזול. משכבו אם נשבר טסור. במשכבו ולא בחבל פחות או יותר משיעור. יכול אף כשיעור טסור ת"ל וטמא: יכנס. יכול אף אפס ת"ל בגד או בגד יכול בגד גדול לכן בו: והישב בו אשר ישב. מקום אב מה זכ אפי' עשרה מושבות זע"א ואפי' ע"ג אבן מוטמא אף בו. אשר ישב אפי' אין הכוונה שם עתה. (בת"כ מדרש מחיצת כלי לרבות אף שהוא ריקן מן הזב וע"ס): וטמא. לרבות שער ולפורן: צבצר. ולא צבצרים ומחיים וטבטות. הזב. ולא צבצם ובשר הפורס ממנו ק"ו לפורס מן הטסור. ומה ת"ל או צבצם אדם זה אבר מן החי: וכן. לרבות כימו ומעו ומימי רגליו: צטסור. עד שיגע צטסור. צטסור וגגע בו או נשאו ססרוק מוטמא צמחא (אדם דף ר"ה ע"ב): וכל לרבות אפי' יו"ד מרכבות זע"א אפי' ע"ג אבן מוטמא. המרכב. פרט לאוכף שהוא כחושב: וכל הנגע. בל ולימד על המרכב שהוא הנגע בו טמא בו עיין רש"י ז"ל. ואחם לרבות זביו ודוקו וכו' עיין רש"י ז"ל: ודיו. מה דיו צנראה אף בו פרט לבית הסתרים ראב"ע אזי מחלן סמכו מחמים לנטיה מן הסורה: לא שטף צמים. ללמד אפי' מחלן סמים אחר סיפורו: וכלי. לרבות בלי נחר. אשר יגע זה הסיטו: בו ולכלן הוא אומר אשר חצבל בו יסבר מה לסלן מחירו אף בו וכל כלי עץ בו ארשב"א ללמד על אוכלן ומשקין וכלים שע"ג הכו שמוטמא מדק: וכן ויטסר. כשיפסו: מחובו ולא מחובו וגגעו. מחובו וספר. מקלח צמים טעונים ספירת שבעה: לו. לעלמו: שבעת ימים יכול אפי' מחתמן ת"ל לטהרתו טסרה אחת: וכנס בגדיו ורחץ מקום כיצום לרחיץ לענין חליטה. לימד לחליטה בכלים: צטרו צמים חיים ולא כלים. צטרו ולא כל צב. וטסר מוטמא כלי חרס צהיט [מגילה ח' ע"ב]: וציוס. ולא צללה יקח. שם הפירש ליצחו ראשונה לא יציאו ליצחו שני: שחי חרים בו וצא לפי ס'. מחלן שהוא טובל צטור שהוא יום: ועשה הכהן. שיפירם הכהן וציולת ואחרה הפרשה צבעלים: מחובו מקלח זביו בו: ואיש. פרט לקטן. ואיש לרבות בן ט' שנים ויום א': חלח מחמו. עד שחלח לחוץ: שכבת זרע. שראיו לסוריו: צמים צמי מקום. צמים כל צטרו שלא יסא (איש בת"כ רק צעירוצין ד' ע"ב וסוכה ו"ו ע"א ופסחים ק"ט ע"א) מוץ צין צטרו למים. צמים אחת כל צטרו. מים שכל גופו עולה צכן וכמה שיערו חכמים ח' סאה (איש בת"כ רק צמרו' ה"ל) אחת כל צטרו הטפל לצטרו: אשר יסיה עליו. אפי' על מקלחו. שכבת זרע. ולחטה הוא אומר שכבת זרע מה לסלן כצריחה בו פרט לסנשרח אף בו: ואשה פרט לקטנה. ואשה לרבות צה ג' שנים ויום א'. איש פרט לקטן. אחת. פרט לשלח דרכה: ש"ז פרט לסערה. ורמח. סקס רחילתה לרחיטו צמי סאה ולא יסא מוץ ופרט לבית הסתרים וכו': ואשה לרבות צה ויום א' מחלן אחרי צה ויום א' לדה צה עשרה ימים ליצבה. כי חסיה. מן הדיבור ואילך. דס. ולא כל מרחל ומניין שהוא מן המקור כש"א וגללה את מקור דמיה מלמד שזן המקור וכש"א דמיה מלמד שדמים הרבה טמאים בה האדום והשחור וכקין ברכום וכמימי אדמה וכחוג. צצטר' מלמד שמוטמא בפנים כצחק. יהי. לרבות פולטת שכבת זרע. שבעת ימים חסיה. אעפ"י שאינה רואה כל ז'. שבעת ימים חסיה. סיהיו סמוכין: חסיה. שטובלת צלילה: אשר חשב עליו. נאמר כאן עליו ונאמר למעל עליו מה לסלן המיוחדין בו אף כאן בו: וכל הנגע בו: יכול שאין מוטמא בגדים אחרת ק"ו ממשכב בו א"כ מה ת"ל הנגע בו שאין הנוגע מוטמא אדם וכ"ס: במשכבם. מקום משכבם לה (איש בת"כ רק צצבת פ"ד ע"א) מה היא יס לה טסרה צמקוס אף בו פרט לכלי חרס: ואם על המשכב הוא. עד שינשא רובו עליו. עליו אפילו על מקלחו. ואם על המשכב זה משכב. או זה מושב. כלי זה מרכב שנא' צנגעו צו אחס דבר שחלקו חגגו מוטמא זה מרכב: איש פרט לקטן: איש לרבות בן ט' שנים ויום א'. אם לרבות המערה. שכב יסב. שחי סכינות. אחת. פרט למורעתה וסחי דחה עליו. מה הוא מוטמא אדם וכלי חרס אף בו

אדרת ויקרא אליהו

כ"י יכול יעלה לרגלה ח"ל וטמא שבעת ימים. וכל כ"י אשר ישכב עליו יטמא. שאין מטמא משכב ומושב כאש רק לטומאה קלה: ואשם לרבות גיורת ומסומרת ואשם לרבות צח עשרה ימים שמטמאה בזיבם. [איו צח"כ רק בדה ח"ד ע"א] וזב אפי' באונס. דמה ולא מחמת ולא וכחם כ"י. ימים שנים. רבים שלשה. יכול הרואה ג' בחמה חסא זכח ח"ל על דמה סמוך למתה. אין לי אלא סמוך למתה מופלגת ממתה מניין ח"ל או כי תזב מניין לרבות עד עשרה אחרת מה מניני לרביעי שראוי לספירה ראוי ליבא אף מופלג עד יום שסוף ראוי לספירה ראוי ליבא. ומניין לרבות יום אחד עשר ח"ל בלא עת דמה. ימי אפי' שנים. כל ימי אפי' אחד. כימי דמה חסיה טמאה. מה דה מטמא בוטלה אף כ"י. הוא מטמאה את בוטלה ואין הוא מטמא מה שהוא בוטלה: כל כ"י כחשכ. מלמד שסוף עושה משכב ומושב. אין לי אלא ג' ימים צ' ימים מניין ח"ל ימי. יום א' מניין ח"ל כל ימי: טמא יבשה כטמאת דמה: לרבות שומרת יום כנגד יום. יכול שנים כנגד שנים ח"ל כחשכ דמה יסיה לה: וכל הנגע צם יטמא. לרבו' חיבורי' וכ"ח: ואם טהר. לכשחפסוק. מוצה. ולא מנגעה ולידה. לה. לעלמה: שבעת ימים. יכול מפרין ח"ל שבעת ימים: ואחר חטרה. רש"א ואחר חטרה אחר המעשה חטרה אצל אחרו חכמים כ"י: וזיום. ולא בליה. לה. לעלמה שאם הפרישה לזיבה הראשונה לא חביא לזיבה שניה. שחי תרים כ"י ולא א' חור ואחד יונה: והביאה כ"י מלמד שסוף בוטלה חטרה יום: וזחרם. אין מירה אלא פרישה וכן מורו אחר מכלן אחרו (איו צח"כ רק בשביעות י"ח ע"ב) שמחוייב לפרש עונה אחת סמוך ליוסחם. אין לי אלא אזהרה עונש מניין ח"ל ולא ימחו: בטמאתם. אעפ"י שכן טמאים שכינה עמדם: חורת הזב. בין גדול (הוא בדה ל"ד ע"ב) בין קטן מכלן שמחוסר כפרה א"ל דעה. גאשר חלא חמט ש"י ראוי ראשונה של זב הרי הוא כבעל קרי שטובל ואוכל פסחו לערב: ודוה בדה. זקנים הראשונים אחרו חסיה בדה לא חכחול וכו' עד שצא ר"ע ולמד חסא בדה עד שחבא במים. והזב את זביו (איו צח"כ רק בדה ל"ה ע"ב). זה בעל צ' ראיות הרי הוא כדה שמטמא משכב ומושב. אחרים או' מה הזב מטמא במשא אף הזב מטמא במשא. לזכר. בין קטן בין גדול וכן נקבה בין גדולה בין קטנה. ד"א לזכר לרבות המטרע. לנקבה לרבות את המטרעת (מה ל"ה ע"א) למעטמיהם: ולאיש אשר ישכב כ"י לרבות הצא על שומרת יום כנגד יום. ד"א (איו צח"כ רק צ"ק דף כ"ד ע"א) מה נקבה מטמאה בימים אף כ"י חורת הזב כ"י שבעת זרע. יכול מה זב סוחר את ככל אף כ"י ח"ל לטמאה צה:

א ח ר י

בני אהרן. לפי שגא' ויקחו שני בני אהרן שלא נטלו ענח מזהרן. מדב ואביהוא. לא נטלו ענח מזהרן. איש מחתניו. שלא נטלו ענח זה מה מניין ששם טעירת שמין שוב כך מיתחן שוב ח"ל אחרי מוח שני כ"י. בקרבנם לפני ה' יימחו. על הקריבה מחו ולא על הקריבה דר"י הגלילי ר"ע או' על הקריבה מחו דכתיב בקריבים אש זרה. ראב"ע או' כדי קריבה לעלמה והקריבה לעלמה: ויחזר ה' אל משה. מה נאמר לו דיבור ראשון ראב"ע או' משל לרופא שזכנם עיין רש"י ז"ל. ר' ישמעאל או' נאמר צ' דברות זה צ"ד זה א' סחוס וא' חפורם צא חפורם ולמד על סחוס מה חפורם נאמר לאהרן על ביאת קדש אף סחוס על ביאת הקדש. ואזה זה פרשה שחיי יין ש' לאהרן אלא מיתח שני בני אהרן. דבר אל אהרן אחיך. מה ח"ל אחיך לרבות הבנים: אהרן. אהרן בבל יבא ולא משה בבל יבא. ואל יבא בכל עת לרבות יום הכיפורים. אל הקדש. זה כיכל. מביא לפרכת זה קדשי קדשים. אל פני הכפרת. לפי בארן

אדרת ויקרא אליהו לו

האח: ולא ימוח יכול כוין במיחה ח"ל מציח לפרכת כו' מציח לפרכת ולא פני הכפרת במיחה וסאך כל הציח בלאהרה. אל פני הכפרת. מלמד שהכפרת עביו (איו) בח"כ רק בנסוכה כ' ע"א וצ' טעם. ולא ימוח. הרי זה טעם ולא יבוא הרי זה אזהרה. יכול שיהיה נאמרו קדם מיחה בני אהרן ח"ל אחרי מות. יכול שיהיה נאמרו אחרי מות ח"ל כי בעצם אהרה כו' ועדיין לא נראה. הא כילד אזהרה קדם מיחתן ועושה אחר מיחתן. אין לי אלא עיקר מעלה עשן. שטחין (איו) בח"כ רק ביומא ר"ג ע"א) מעלה עשן בקטרת. אין לי אלא עיקר מעלה עשן. עלה מעלה עשן מניין ח"ל וכסה עין הקטרת: בזאת יבא אהרן. בזכות עשרה דברים. חורב ומלש ושבת וירושלים ושבתים ויהודה וישראל חרומה מעשרות וקרבנות בכלן נאמרו זאת (עין במ"ר פ' כ"א): בואח יבא אהרן כו'. ולא נפר הבא על כל המצות: אל הקדש. לרבות קדש שאין בו ארון וכפרת כו': צפר בן צקר לחטאת ואיל לעלה. יכול שיהיה צפנים ח"ל לא רעלו עליו קטרת זרה ועלה ומנחה אחת עלה שגריך הכחזב למעטס הוי אומר זו: צפר בן צקר (מחלן עד צו"כ איו) בח"כ רק במ"ר פ' כ"א) בנפלה אברהם דכחזב ואל הצקר רן אברהם. ואיל לעלה בזכות יצחק דכחזב והנה איל אחר כו' יקח את האיל ועלכו לעלה תחת בני. שני שיערי עמים נגד יעקב דכחזב וקה לי מחס שני גדיי עמים טובים טובים לך וטובים לבניך שני מחספדים צו"כ: כתחזב בד קדש. (נ"א במ"ר סס) ד' בגדים נגד ד' אמהות. בד שיהא של צן דבר העולה בד צד. בד שיהא שורין. בד שלא ילכס אחרים עומן. בד שלא ילכס של חול עומן. בד ולא מעיל. בד ולא חסן. בד ולא אפר. בד ולא תץ. מחזק שגא' בכלן לפני ה' יכול יכנס לפני ולפנים ח"ל בד בד כו'. ד"א בד בד (איו) בח"כ רק ביומא ל"ה ע"א) מוצח שצד מחלן אחרו צמח לונס פליסין כו': קדש. שיהא חשל הקדש. אין לי אלא אלו מניין כל הבגדים של כס"ג ושל כהן הדיוט ח"ל בגדי קדש. ילכס יהיו ימגור ינשף. מניין שאם אין לו אחרים בין הערבים שילכס ח"ל ילכס יהיו כו'. יהיו על צשרו. שלא יבא (יומא כ"ג ע"א) דבר קדש ללס ולהלן נאמר ילכס על צשרו שלא יבא דבר חוץ. ורחץ. שיהא טעון טבילה ומניין החמשה מצבדי לכן לבגדי זכב או מצבדי זכב לבגדי לכן ח"ל הס. יכול יבא טעון טבילה מצבד לבגד מחסכים לכחונה כו' ח"ל ולבסס כלס כחמח: ומחל עדה בני ישראל. מחל צבור: יקח שני שיערי עמים. מעוט שיערים שים א"כ מה ח"ל שני שיהיו שוין ומניין אפי' אין שוין כשרין ח"ל השעיר השעיר א"כ מה ח"ל שני שני שני (יומא ס"ב ע"ב) שיהיו שוין במחלס צקומס ובדמים. יקח שני. שיהיו לקיחתן כחמח. ואיל ח' לעלה. ר' א' הוא האמור כאן הוא האמור צמחם הפקדים ראב"ש אומר פנים הס: והקריב כו' אשר לו. ולא מחל צבור יכול יבא מחל כהנים ח"ל שוב אשר לו יכול אם הציח כשר ח"ל שוב אשר לו: וכפר. נאמר כאן וכפר ונאמר צשעיר המשחלת לכפר מה להלן צדיח דברים אף כאן כו'. או איו. נאמר כאן וכפר ונאמר צשעיר הפנימי וכפר מה להלן צדמים אף כאן צדמים כס"א וכפר ושחט ועדיין לא שחט. ועבד ציחו. זו אשחו (יומא מחסה ראשונה): ולקח את שני השעירים. שמתעבין זה את זה לפי ה' כו'. במחלס כעזרה: ונתן אהרן על שני השעירים גרלות. של כל דבר (יומא ל"א ע"א) לפי שחטין צץ שהסם כחזב עליו והוא של זהב יכול אף זה כן ח"ל וכו': גרלות. יכול שים ע"א ושנים ע"א ח"ל גורל ח' לה' וגורל ח' לעזאל יכול יתן של שם ושל עזאל על זה ועל זה ח"ל אחד לה' וא' כו' אין כאן כו' א"כ מה ח"ל גרלות שיהיו שוין שאל יבא ח' של זהב וא' של כסף כו' ח' גדול וא' קטן וכו': והקריב כו' אשר עלה עליו. כיון שעלה עליו דיו: ועסכו חטאת. (יומא ח"א ע"א) בגורל עושהו חטאת ואין הסס עושהו חטאת. ועסכו מח ח' שחט שוין שאל יבא שנים אחרים יציא שנים אחרים ויגריל עליהן בחמלה: חטאת. שיאמר לה' חטאת ר' ישמעאל אומר כו': והשעיר אשר עלה עליו בגורל. שיכול שיהא נותנו על גבו ח"ל עלה עליו: יעמד ח' וסילוחו למיחה. ועד מחי זקוק שיהא ח' ח"ל לכפר בגליו ולהלן נאמר וכפר עד שעת מחן דמו של חבירו דר"ש רש"א עד שעת וידוי דברים שגא' עליו כפרה שגבפו. לשלח אחר. אחד ולא שנים שאם נשפך הדם במחטות שבהיכל והציא זוג אחר משלח אחד מחן. לעזאל. שיהא

אדרת ויקרא אליהו

שיבא עו שבערים וכו"א ואח אילי הארץ לקח ומיין שבעת ח"ל אל ארץ גורס. ומיין שנמדבר ח"ל המדברה. ד"א לעזאזל [איו בנ"כ רק ביומא דף ס"ז ע"ב] שמכפר על מעשה עזאזל ועזאזל: והקריב כו' בעד ביתו. זו כפרת הכהנים (עיין דרש"י כאן) וכו"א בית אהרן דברו את ה'. ושחט (איו בנ"כ רק עיין במזמורת י"ט ע"א) הוא עלמא זכאן שזכל חקוס שלטמו של אדם כמותו: ולקח מלא המזמחה. בכל יום היה מוחה כו' ומערה כו': גחלי. יכול עוממות ח"ל אש. יכול שלבנת ח"ל גחלי הא כיצד לוחשות: מעל המזבח מלפני כו' אחשו (איו בנ"כ רק ביומא ח"ס ע"ב) שמקלח לפני ה' ולא כלו זה מזבח החיטין: מלפני ה'. במעברו. ומלא מאחד כאן מלא וגאמר (איו בנ"כ אלא ביומא ח"ס ע"א) להלן מלא קמטו מה להלן לא מחוקות ולא בדושות אף כאן כו': מלא חפניו. הגדול לפני גדולו והקטן לפי קטנו: קטרת סמים. נאמ' כאן קטרת וגאמר להלן קטרת מה להלן משל יצור אף כו': סמים. שיבא כל סמנים לחוכה. דקס. עיין דרש"י ז"ל: והביא חבית לפרכתו ונתן את הקטרת על האש לפני ה'. שלא יחקן בחוץ ויכנים: ולא ימות. הא אם לא נתן זה מעלה עשן או שחשך א' מכל סמנים חייב מיחה: אשר על העדות. לפי שגאמר למעלה (הוא בנ"כ לעיל פרשה א' ה' י"ב) אשר על הארץ יכול יהא דבר מפסיק בינו ובין העדות ח"ל אשר על העדות: ולקח מדם הפר. נוטל ממי שה' מחרם: על פני הכפרת קדמה. זה בנין אב כל חקוס ש' פני לוחרת: ולפני הכפרת. חקוס על ולפני (איו בנ"כ רק ביומא ח"ס ע"א) מה לפני שלא על אף על שלא על. זכאן אמרו לא היה מחבין להז' לא למעלה ולא למטה אלא כמזליף: חס. (גם זה ביומא ח"ס) שאין ח"ל חס שיבא מוזה הראשונה עם כל אחת ואחת: ושחט את שעיר החטא' אשר לעם. שלא יהיו אחיו הכהנים מחכפרין בו רק בפרו של אהרן: והביא את דמו אל חבית לפרכתו. מלמד שזכנם בו לפני ולפנים: והזה אתו על הכפרת. מלמד שה' מה אחת למעלה. ולפני הכפרת. איני יודע כמה ולמעלה הוא אומר והזה באלבטו על פני הכפרת. ואינו יודע כמה וגאמר שם ולקח מדם הפר ואינו יודע אם נכנס בו לפני ולפני אם לא. ח"ל ועשה את דמו כאשר עשה לדם הפר שאין ח"ל כאשר עשה שיהיו כל מעשיסין שין מה כאן נכנס בו לפני ולפנים אף להלן כו' ומה כאן אחת למעלה אף להלן כו' ומה להלן שבע למטה כו' כאן: וכפר על הקדש מטמאת בני ישראל. י"ט להבי' בענין הזה שלש טומאות ע"ג ג"ע ש"ד יכול יהא מכפר על כלן ח"ל טומאות ולא כל טומאות זה שחלוקה טומאותיו בחקוס אחר ואיזה זה טומאת מקדש וקדשי דר"י רש"א מחוקמו הוא מוכרע על הקדש מטמאת יכול על כל טומאת קדש ח"ל ומפשיהם לכל מטמאת. פשע זו מדר. וכו"א חזק מואב פשע בי (כל המימרא הו' עד וכן יעשה הכל בשביעות משה ראשונה וגמרא וע"ס) לכל מטמאת. מטמאת דומיא דפשעים שאין בני קרבן ועמיד לבא לידי קרבן ואיזה זה שיש לו ידיעה בתחלה ואין לו ידיעה בסוף שהוא חולט עד שיוודע לו ויביא מטמאת ש' לכל מטמאת שיצ' לידי מטמאת ועל הדון הוא מכפר. ועל שאין לו ידיעה בתחילה שער החיטין מכפר שגא' מלבד מטמאת הכפורים מה זה מכפר בדיעה אף חיטין מכפר בדיעה. ועל שאין לו ידיעה לא בתחלה ולא בסוף שיעירי ר"מ ושעירי רגלים מכפרים שגא' בר"מ מטמאת לה' שאינו יודע אלא לה' וכוין הוקשו לר"מ. את שיש בו ידיעה בתחלה ובסוף הרי זה בעולה ויורד. וכן יעשה לאכל מועד. כמו לפני ולפנים מה זה אחת למעלה ושבע למטה מדם הפר וכן מדם השעיר אף על ספרכת כן: השכן אחס. עיין דרש"י ז"ל: וכל אדם וכו' וכפר כו' זו הקטרת שכלן נחכפרין בה. (איו בנ"כ רק ביומא ח"ס ע"א) בעת מחן דמים מיין ח"ל בבאו לכפר ח"ל אלא בביאה ביטלה מיין ח"ל עד לאחור: בזהל מועד. אין לי אלא אהל מועד שילה וביח עולמים מיין ח"ל בקדש. וכפר בעדו כו' כפרתו קודם לכפרת ביתו וכפרת ביתו קודם לכפרת כל ישראל: ואלא אל המזבח אשר לפני ה'. לפי שמצינו בפר הבא על כל המזבח שמועד חק' למזבח ומה יכול אף זה כן תלמוד לומר ואלא היכן ה' לפניס ממזבח. וכפר עליו. כפרס שהוא בגופו: ולקח. עיין דרש"י זכרנו לזכרה. ועשהו. לשעבר: וקדשו. לעמיד

אדרת וקדא אליהו לח

לבוז וכלה מכפר כו'. אם כלה כפר (בח"כ הגירסא מהופכת וכ"ה בזה"ש דף מ"ס ע"א ד"מ ר"א אם כפר כלה את הקדש. זה לפני ולפני' ואח"כ חלל חוזה זה היכל. ואח"כ מחזקת זה מחזק הפנימי מלמד שכל א' מכפר כפרה בפני עצמו מכאן אמרו רחן מוקפת מחזקת שבפנים ושפך יצא כו': והקריב את השעיר הכי. עד כאן זקוק להי' מי דברי ר' יהודה [נעין לעיל פ' ב' הל' ז'] וסמך אהרן את שחי ידו. בנין אב לכל הסמיכו' שהיו בשחי' ידיו ועל הכי. על ראש השעיר הכי. הכי טעון סמיכה ואין שעירי ע"ז טעונים סמיכו' דר"י רש"א כו'. והחדש עליו. זה ויחיד דברי': את כל עונת כו' כי' הים מחזק [הוא ביומא ל"ו ע"ב] עייתי פשעתי חטאתי דר"מ וחכ"א כו'. את כל. ואת כל. לכל. להביא שגגות ואונסין ומהדין קלות ומחזרות הדם ולא הודע יכול אף חטאות ואשמות ודליין ח"ל ונחן אחס וכי': ושלח ביד איש. להפסיד את הכז. עתי. שיבה חזון. עתי אפי' בשבת אפי' בטומאה. המדבר ג' פעמי' לרצו' שילע ובצטון וצית עולמים: ושם השעיר עליו. עליו הוא נושא ואין שעירים מכפרים כפרתו ועל חס סן מכפרים על טומאת מקדש וקדשו מכאן אמרו יש ידיעה בחמילה ובסוף כו': ושלח את השעיר במדבר. כיון שהביע השעיר למדבר [איונו בח"כ רק ביומא ס"ח ע"ב] נעשה מוטו: ד"א במדבר [שם ס"ז ע"ב] שאברין מוחרין במדבר: ובא אהרן. עיין רש"י ז"ל: ורחץ את בשרו במים. אם אינו ענין לעבילה שהרי כבר נא' בגדי קדש הם ורחץ במים ח"ע לקידוש ידים ורגלים. ומיין לב' קידושים על כל טבילה ח"ל ופסעו ורחץ ורחץ ולבש ר"א ברי"ם א"ו מה ח"ל אשר לבש להקים פשיטה ללבוש' מה לביש בקדוש ידים ורגלים אף כו' מכאן אמרו חמש טבילות ועשרה קדושים כו'. במקום קדוש. עיין רש"י ז"ל. עליו ואת עלת העם. עלתו קודם לעולה העם. וכפר צעדו ובעד העם. כפרתו קודם לכפרת העם: ואת חלב החטאת יקטירו. אפי' בשבת אפי' בטומאה כו': והחטאת. לא החטאת את החטאת. והחטאת את השעיר יכבש את צביו. יכול חטאת חוץ לחומת העזרה ח"ל לעזול. יכול חטאת לטע ח"ל והחטאת. הא כיצד עד שינא חוץ לחומת ירושלים דר"י ר' יוסי אומר כו'. ורחץ את בשרו במים: יכול גזירת מלך ח"ל ואח"כ יבוא נאמר כאן ואח"כ ונאמר להלן ואח"כ מה להלן חפטי טומא' ערב כו' אף כו': ואת פר החטאת ואת שעיר החטאת. מיין לרצו' פר העל' דבר ש"ל ושל כה"ג ושל ע"ז סכן מוטמא' בגדי' ח"ל חטאת חטאת דר"י רש"א אשר הוצא את דמם כל שהוצא את דמם בפנים השורפן מוטמא בגדים: לכפר בקדש. אם כפר כחטאתו ושרפין צבית הדסן [בח"כ שלנו הגי' צבית הצירה אבל הוא טעות ומחוקו הוא מוכרע וע"ש וכ"ה ביומא ס"ח ע"ב] שרפין צבית הדסן] ומוטמא בגדים וא"ל שרפין צבית הצירה ואין מוטמאין בגדים. יוטא אל מחוץ לחמסה. ולהלן אחת נוחן ג' מחנות אלא כיון שינא חוץ לחמסה אחת מוטמא בגדים מכאן אמרו היו סובלין אותם כו': את ערסות ואת בשרם ואת פרשם. מה עור ובשר ופרש האמור להלן נחמו בלא הפשט אף כאן כו' [יומא ס"ח ע"א]: והשרף. ולא החטאת את האור ולא החסדר את המערכה אלא המסייע בשעת שריפה יכול אף חטאתה אפר ח"ל אותם דר"י רש"א כו': והיתה לכם. ולא לאהרן. לחקת עולם. לציט עולמים: חטאו את נפשתיכם. נאמר כאן חטאו ונאמר להלן ויעקד וירעבך מה להלן עניו רעבון כו': וכל מלאכה לא תעשו. יכול לא יעש את החטות כו' ונאמר כאן מלאכה ונאמר במלאכה המשכן מלאכה מה להלן מלאכה מחשבת אף כאן כו' אין לי אלא מלאכת רשות מלאכת מטה מיין שלא יכתוב ספרים חפילין ומחזות כו' ואין לי אלא מלאכה שהיבין עליה כרת מלאכה שאין חייבין עליה כרת מיין שלא יכתוב אות א' ושלא יארוז חוט א' ח"ל וכל. האזרח. לרבות נשים. והגר. זה גרים. הגר. זה נשי גרים. בזה"ש. לרבות העבדים: כי ציוס הזה יכפר. מכאן שהיוס מכפר אף שאין קרבנות ושעיר. לפני ס' חטאיו. עבירות שבין אדם למקום ייר' מכפר כו' רע"א [איונו בח"כ רק ביומא פ"ה ע"ב] אשריכם ישראל לפני מי אחס מטהרין ומי מטהר אחכם וכו': שבת שבתון ועימיה [יומא ע"ז ע"א] שבתון שבות מלח' שיו"כ אסור באכילה ושחי' ורמיזה כו' עד כ' עניים האמורים כאן ופ' אחד

ובסמות

אדרת יקרא אליהו

ותחמם הפקחים וכל נקראים עיני יכול שחבא שבת בראשית אסור בכל ח'ל היא: וכפר בכך מין רש' ז"ל: אשר יחמם אתו עין רש' ז"ל. ומיין לרבות כן אחר המחמשה ח'ל וכפר בכך. ד"ל לפי שגא' שבעת ימים [איו בת"כ רק ביומא ה' ע"א ואף דהסם קאמר על א' שצריך ז' עין בכ"ח ה' כלי המקדש פ' ד' ה' י"ג] ילבשם הכהן תחמיו וגא' ובגדי הקדש אשר לאסר יסיו לבניו אחריו למחמשה הוקדש מחמשה לריבוי מה ריבוי שבעה אף מחמשה שבעה נחמשה יום א' וגממם יום א' מיין ח'ל אשר יחמם ואשר ימלא את ידו מ"מ. לכן חמח אביו. שכן קדש לכל אדם. יכול אפי' אינו ממלא מקומו ח'ל ואשר ימלא את ידו. ולבש את בגדי סבד. לרבות בגדים אחרים בין הערבים: וכפר את מקדש הקדש. זה לפי ולפנים. ואת אכל חוועד. זה היכל. ואת המחמשה. זה מחמשה הפימיו. יכפר. להביא העוונות כו'. ועל הכהנים. אלו הכהנים. ועל כל עם הקהל. אלו ישראל. יכפר. להביא את כלים ד"ל להביא את העבדים [איו בת"כ רק בחולין ק"ל ע"ב] הושוו כן בכפרה אחת באיזה בשעיר המשתלח: וסיחם זאת לם כו'. אחת בשבט. זה מכפר בלא שעירים ולא שארי מועדות. אחת ולא שמים. [איו בת"כ רק ביומא ס"א ע"א] ומכאן אמרו נחן מקנת מחמשה בפנים ומשפך יביא דם אחר. ויעש מלמד שכל הפרשה כלה נאמרה על הסדר ומיין שמעבד ח'ל לחוקה [איו בת"כ רק ביומא ס' ע"א] כאשר טע. להביד שבחו של אהרן כו' עין רש' ז"ל. טע ה' את מחמשה. מלמד שפיס אהרן שומע מפי מחמשה כשומע מפי הגבורה כו': ואל כל בני ישראל. מיין לרבות ראשי המטות ח'ל כאן זה הדבר וגא' להלן זה הדבר מה להלן ראשי המטות אף כאן כו' ומה כאן אהרן ובניו ובי ישראל אף להלן כו' ללמד [כל המימרח עין במדרים ע"מ ע"א וברש"י ריש פ' מטות] שהתרח מרים בג' הדיוטות וביחיד מומחה וללמד כאן שם שאלם בהקדש. ד"ל זה הדבר אשר ישמט על השמיטה חייב ולא על המליקה ולהלן נאמר זה הדבר (רש"י סס) חכם מחיר. ואין צעל מחיר. צעל מחיר ולא חכם. מחיר. ד"ל זה הדבר כל הנביאים נתבצחו צבט ווסף עליהן מחמשה שמתבצח צבט: איו חכם. לרבות השומט לסדיוט שהמעלה פטור [ח'ל השומט לסדיוט חייב אכל המעלה פטור ואם צוצחים ק"ח ע"א] מביא ישראל. להוציא את הכהנים שאין חייבין מחמשה מעלה וסומט צמח ואף לכתחילה ומחרין לעשות צבט צב"מ: ואמרת אליהם. לרבות גרים ועבדים. אשר ישמט צמחה. להביא היא בחון וואררה בפנים [איו בת"כ רק בצוצחים ק"ז ע"ב] או יכול להביא השומט מטאת בדרום סיחא חייב ח'ל מחון למחמשה. יכול חון לג' מחמשה ח'ל צמחה ומקיש מחמה לחון למחמשה מה חון למחמה שאין כשר שמיטת כל זבח אף כו'. או אשר ישמט. להביא שמיטת עוף: ואל פתח כו' למעוטי גבו של היכל שאינו חייב [איו בת"כ רק בצוצחים ק"ז ע"ב]: קרבן. שיכול השומט חולין בפנים חייב ח'ל קרבן על הקרבן הוא חייב ואינו חייב על החולין. או קרבן יכול אפילו קדשי בדק הבית כח"ס ונקרב את קרבן ה' [וצוצחים ק"ז ע"ב] ח'ל ואל פתח אכל חוועד הראוי לפת' אכל חוועד חייבין ושאיו כו' ומיין להוציא את הרובע והרבעע מוקדש ועבד אחת ומחיר כו' ח'ל להקריב כו' ילאו אלו שאין כשרים להקריב. ומיין להוציא שעיר המשתלח ח'ל לה' המיוחדים לשם. ומיין להוציא מחוסר זמן בגופם מטאת ואשם בין בגופם בין בצבעלים ומחוסרם שלא הגיע זמן ובע"מ עוברין ח'ל לפני משכן ה' הכשרים ליקרב עכשיו. או יכול שאני מוציא עולה מחוס' זמן בצבעלים ואשם חיר ואשם חוועד ששחטן שלא לשמן ח'ל שור או כשב או עז מ"מ: לא הביאו [איו בת"כ רק בצוצחים ק"ז ע"ב] ולחמשה הוא אומר לא יביאום מה לחמשה לא עגש אח"כ הזהיר אף כאן עגש והזהיר. דם יחשב בת"כ רק בצוצחים ק"ז ע"א] לרבות הזורק: לאום ההוא. ולא לשולחין: דם שפך. אחת ולא ב' שצמחלה חייבין [ח'ל בצעלא' חייבין שנים]: וכרת האיש. ולא הציבור: ההוא. ולא האונס ולא שוגג ולא חוועד: מקרב עמו. ועמו בשלום: למנן אשר יביאו. ע"כ מדבר בקדשים שהקדישן בשעת איסור הבמות שכן בעשה ור"ת וכרת ומכאן ואילך מדבר בקדשים שהקדישן בשע' פיתח צמות וסקרינן בשעת איסור הבמות

אדרת ויקא אליהו לש

שכן בעשה ול"ת ש' והביאום לה' זו עשה. ולא יזכמו עוד את זמכיסם. זו ל"ת. יכול יהא חייב כרת ת"ל זאת להם ואין אחרת להם [זכמים ק"ו ע"ב] מניין שבעטת היתר הבמות הכחוז מדבר ת"ל את זמכיסם אשר הם זמכיס. זכמים המותרים להם כבר: על פני הש' מלמד שכל סוזבם בבמה כוזבם על פני השדה: והביאום לה'. כולה [איתו בת"כ רק בזמכיס כ"ו ע"א] שאם ה' רגלם בחוק פסול: חזמו זכמי שלמים. אין לי אלא שלמים שכן קרבים בבמה מניין לרבות עולה ת"ל זכמי יכול אפי' חטאת ואשם ת"ל אחסם אי אחסם יכול שלמים בלבד ת"ל זכמי רבינו דן מה שלמי' שכן באים בנדר או בנדבה דר"מ וחכ"א אין קרב בבמה אלא עולה ושלמים בלבד: חרק הכבן את הדם על מחבת. זריקת כבן במחבת ואין כבן בבמה ואפי' גרים נשים ועבדים כשרי' בבמה. מחבת ה' פתח אהל מועד. ואין מחבת בבמה ואפי' העלה על הסלע ואבן חייב: לרית נימח לה'. ואין רית נימח בבמה: והקטיר. לפני שגאח' ועשית עלחיק בשער והדם אם אין בשר אין דם מניין לרבות יותרת הכבד ושחי הכליות [איתו בת"כ רק בפסמי' ע"ט ע"א] ת"ל לרית נימח. יכול אפי' מנחת נסכים ת"ל החלב וכי: לשעירים. עיין רש"י ז"ל: אשר הם זמים. לרבות שארי ע"ו: חקת עולם. לבית עולמים. לדרחס. שינוג לדרוח: חסיה זאת אף בזמן הזה: ולאדם תאמר. אל הסמוכין להביא ששטח בחוק ומעלה בחוק [איתו בת"כ רק בזמכיס ק"ו ע"א]: איש איש. להביא שנים שהעלוהו. עלה. אין לי אלא עולה מניין לרבות אימורי קדשי קדשים ואימורי קדשי קלים תלמוד לומר או זבח. יכול אף במעלה בשר חטאת בשר קדשי קדשים בשר קדשים קלים מותר עומד תלמוד לומר עלה. מה עולה שהיא ראויה לאכסם אף כו'. מניין לרבות הקוחן והלבוש והקטרת מנחת כהנים כו' ת"ל ואל פתח אהל מועד. כל שהוא בא אל פתח אהל מועד. אין לי אלא כשרים פסולים מנין ת"ל לא יביאנו לעשות. כל המתקבל בפנים חייבין עליו: אחו. על השלם הוא חייב ולא על החסר [איתו בת"כ רק בזמכיס ק"ו ע"א] יכול אף היונק ובוול ופוחת ומולת ת"ל עולה. מה עולה מיוחדת לאישי' אף כו'. המעלה לשם חייב ולא להדיוט [איתו בת"כ רק בזמכיס ק"ט ע"א]: ואיש איש. להביא ולד ישראל מן הגוי והעבד: כל דם. להביא דם הנפש בחולין ודם החמצית בחולין ובמוקדשים דברי ר"י וחכ"א על כולן אינו חייב אלא על דם הנפש בלבד: ונתחיי פמי. עיין רש"י ז"ל: בנפש. ולא בציבור. האכלת. ולא המאכלת. מקרב עמה. ועמה בשלום: כי נפש. להגיד מה גרם. ואינו נתחיי לכם. ולא לאחרים. על המחבת. ולא על קרקעו של מחבת: על המחבת לכפר. כל מוקם שנתן על המחבת כפר: לכם. לכפר. הוא. להויתר את הדם ממעילה ומותרת ומטומאה [איתו בת"כ רק ביומא ס' ע"א]: בנפש יספר. ולא בדם החמצית: על כן כו' עיין רש"י ז"ל: אשר יעד עיין רש"י ז"ל. חיה. בין מרובה או מועט וכן עוף בין מרובה כו': או עוף. מכאן אמר ר' יהודה שחט חיה יכס' ואח"כ יסחוט את העוף וחכ"א כיסוי א' לכולן שגא' כי נפש כל בשר [איתו בת"כ רק בחולין פ"ו ע"ב] א"כ מה ת"ל או לחלק: חיה או עוף. יכול אפי' טומאים ת"ל אשר יאכל פרט לשחט ונתבטל בידו הניחך והמעקף והשוח' ומנחת טריפה או שור הנסקל כו' [חולין פ"ה ע"א] ושפך להביא שוחט לנכרים ולכלבים. ושפך וכסהו. במה ששפך יכסה שלא יהא המצט צויות עליו. ושפך וכסהו מי ששפך יכסה. ומניין שאם לא כסה הוא שיכסנו אחר [חולין פ"ו ע"א] ת"ל ואמר למי ישראל: דמו. כל דמו. ר' יהודה אומר מקלף דם [חולין פ"ח ע"א]. וכסהו. יכול יכסה עליו כלי ת"ל בעפר. אין לי אלא עפר מניין לרבות שחיקת אבנים ומרסין כו' ת"ל וכסהו. יכול בקמח בסובין כו' ת"ל בעפר מה עפר מגדל נמחים אף כל שמגדל נמחים: בעפר. שיכס עפר לחטא ועפר למעלה [חולין פ"ג ע"ב ב"ז ז' ע"ב] כי נפש. להגיד מה גרם. כל אכלו לפי שגא' בנפש האוכלת ולא המאכל' [ת"כ לעיל פרט' ח' ה"ל ז'] שאין גדולים חייבי' על הקטנים יכול לא יהיו נכרתין על הקטנים שאין הקטנים נכרתין על עגלים אצל יכרתו ע"י גדולים ת"ל כל אכלו יכרת: וכל נפש אשר תאכל. אין אכילה פחותה מחיות. ד"א אשר תאכל פרט למרטום וכרנים. יכול יטמא בחוך המעים [עיין בת"כ] ת"ל וטמא עד

אדרת ויקרא אליהו

הערב וטבר יכול יהא מוטא בגדים חיד הפה ת"ל נפש צבית הנפש הוא מוטא בו יכול
 אם הקיאה יהא מוטא דרך יציאה ת"ל אשר תאכל דרך אכילתו בו יכול צבהת נבילה וטריפה
 הכתוב מדבר ת"ל נבילה וטריפה לא יאכל לטמאה בה את שאין לה טומאה אלא אכילתה יכול
 אף נבילת עוף טמא ת"ל טריפה שיש לה טריפה. ר' יהודה א"י נבילה וטריפה מה ת"ל אם
 טריפה חיה בו אלא להביא [בת"כ שלנו בגי' פרט לשחיטה] אבל בק"א הוא כג' הגאון וכו'
 בצמחים ס"ט ע"ב וע"ס] טריפה ששחיטה שהיא מוטא ד"א נבילה וטריפה להוציא המלוקה
 בפנים שמחרת את האיסור ולהביא המולק קדשים בחוץ וחולין בין בפנים בין בחוץ ד"א נבילה
 וטריפה להוציא הסומט חולין בפנים וקדשים בין בפנים בין בחוץ. בלזרח ובגר. מה לזרח בן
 ברית אף גרים בני ברית: וגם עונו. ולאחר להלן וגם עונו מה להלן בברית אף כן בברית
 ומניין שמדבר מוטמאת מקדש וקדשיו אזהיר ועגש על הטומאה ומייב קרבן על הטומאה מה
 קרבן בו: ובשרו לא ירחץ. על רחיצת בשרו עגוש כרת ולא על כבוס בגדים אלא בארבעים:
 אי כ' אלהיכם. אי שמירתו וזה העולם אי דיין ליפרע ונאמן לשלם שכר אי שפרעתי מדור
 המבול בו רש"י אומר נאמר להלן אנוכי ה' אלהיך בו' עיין רש"י ז"ל רבי אומר חמורות עריות
 שפוחות בלוי ה' ומסיימות בלוי ה': כמעשה ארץ מצרים. עיין רש"י ז"ל. אשר ישבס. שדור
 אחרון התעצבו במעשיהו יתור מכולם. בה. אותו מקום בו וכן בנענים ואותו מקום בו' גרמה
 למצרים לנענים הללו וכן ביאתם של ישראל גרמה לנענים שג' אשר אי חזיא אחכם שמה
 ומקום מעשה מצרים לנענים ומעשה נענים למצרים. מפני מה זכו נענים ארבעים שנה יתור
 מפני שכדו לאברהם בו'. ובחקיקתם לא חלבו. עיין רש"י ז"ל ריב"ז אומר שלא חספר קומי
 (פי' לספור עד כחמה) ושלא חבל יצית (היינו מה שמתחזק באחזקת הראש): את משפטי מעשו
 ואת חקתי תשמרו. עיין רש"י ז"ל: ללכת בהם. עשם עיקר ואל חעשם טפל ועיין רש"י ז"ל
 וכס"א בכתבם לך חמה אחרך בו' ד"א את משפטי [לעיל פרשה ט' ה"ל ט'] אלו הדינים ואת
 סקתי אלו המדרשות (כי הדין הוא במשפט והמדרשות הם גזירות) תשמרו זו משנה (כי השיט
 והמשנה הוא לשמור בלב לעשות) ללכת בהם זה מעשה. תשמרו ללכת לא המשנה עיקר אלא
 המעשה: ומי בהם. לעכ"ז. ד"א ומי בהם ולא שימות בהם יכול אפילו צדיקים ת"ל ונקדשתי
 בתוך בני ישראל: אל תטמאו בכל אלה. בין בכלן בין במקלות: כי בכל אלה נטמאו בגוים. אלו
 המצרים: אשר אי משלה מפניהם. אלו הכנעניים: ותטמאו הארץ את בו'. מלמד שהארץ נטמא'
 ע"י דברים אלו: ואפקד עונם עליה. כיון שאי פותח פתחם אי גובה הכל: ותקח הארץ את
 יסביה. כלום שקן בנחשו ותקיא אותו: ושמרתם אחס. אחס נא' לשמור שאת' פתחת' (פי'
 במצרים לשמור) וכס"א בן נעול אלו הבחולות. גל נעול אלו בבעולות. מעין חתום אלו הזכרים:
 ולא חעשו מכל החועבה. בין כלן בין מקלות [איו בת"כ ובש"ס רק במדר' ש"ס דף י"ח ע"ב
 ובזיקרא פ' ל"ג]: כי את כל החועבה האל. אל קשה מכלל דא"י רכות ומה מיבו שניות [איו
 בת"כ רק ציננות כ"א ע"א]: ולא תקיא הארץ בו'. מכאן שסביבים גלות ע"י הדברים האלה:
 כי כל אשר יעשה. בין כלן בין מקלות: ונכרתו הנפשות. לפי שגא' איש אשה ומיין ת"ל נפשות
 שמים: הנפשות. לפי שגא' לא תקרבו יכו' יכו חייבין נמי על הקרוב' ת"ל הנפשות ולא על קרבות:
 מקרב עמם. ועמם בשלום: ושמרתם. עיין רש"י ז"ל: את שמרתו. לעשות משמרת למשמרת
 [איו בת"כ רק ציננות כ"א ע"א]: ולא תטמאו בהם אי ה' וגו' עיין רש"י ז"ל:

קדשים

דבר עיין רש"י ז"ל. ר' לוי א"י לפי ששמרת הדברות כלולין בה. א' אי ה' אלהיכם. ב' והלוי
 מסכה בו'. ג' לא תשגשו בשמי בו'. ד' את שבתותי בו'. ה' איש אחיו. ו' לא תעמוד. ז'
 מות

אדרת ויקרא אליהו

וחת יוחם הנאף כו'. ה' לא תגנבו כו'. ט' לא תלק רכיל. י' ואהבת לרעך כו': קדשים חסוי
 עין רש"י ז"ל. כי קדוש אני. את מקדשים אחס את עלמכם כאלו מקדשים אוחי. יכול באם
 לא חיי מקדש ח"ל כי קדוש אני. בקדושה אני: איש עין רש"י ז"ל. אמו ואביו. ולכן הוא
 הוא אומר אבדך ואמך ונחמד שמיסב שוין. וכן תורין וזני יונק כו' וכן נכשים ועוים כו' אבל
 אב קדוש לאם בכל מקום חפני כו'. רבי אומר לפי שגלוי וידוע לפני מי שאמר וסיב סגולם
 שבין ירא כו' עין רש"י ז"ל. ואת שבתתי תשמרו. עין רש"י ז"ל וכן בשאר המטות שאחזק
 ואבדך חייבים בכבדי חסו אני ה'. ואת שבתתי תשמרו [איש בת"כ רק בשבת ס"ט ע"ב] נאמר
 כאן שמירה אחת לשבתות הרבה. ונאמר להן ושמרו בני ישראל את השבת שמיר' לכל שבת
 ושבת. כאן שוכח עיקר שבת ולהלן בידוע עיקר שבת: אל תפנו אל האילים. לעבדם. ר' יוחס
 אומר לראותם. [איש בת"כ רק בשבת קמ"ט ע"א] אפילו דיוקנאות אסור לסתכל בהם.
 אילים ואלהי מסכה עין רש"י ז"ל. אילים. מסכה. שמות ע"ז הן מעשרה שמות של גנאי
 שאקראנה ע". חרפים. אילים. פסל. מסכה. אשירה. חמנים. חנבה. ענבים. שקוים. גילולים.
 לא תעשו לכם עין רש"י ז"ל: וכי תזבחו וגו' עין רש"י ז"ל. ומיין לרבות כל האכלים לב' ימים
 ח"ל וכי תזבחו זבח. לרננס. [איש בת"כ רק בחולין י"ז ע"א] הואיל ונאמר ושמעו את ה' בן הבקר
 שחבא שמיטה לשם בן הבקר. לעבד ומיין ח"ל לרננס חזבחה. חזבחה שלא יבא שם שומעין
 זבח ח' [איש בת"כ רק בחולין כ"ט ע"ב]. חזבחה. שלא יבא ח' שומע שם דברי ר"א בריה
 ותח"ל שם שומעין זבח ח': ביום זבחכם. ששמיטה חיה אלא ביום [איש בת"כ רק בחגילה
 כ' ע"ב]: והנותר עד יום השלישי. בעוד יום הוא נאכל ואינו נאכל בלילה [איש בת"כ רק בפסחים
 ג' ע"א]. באם ישרף. כל הטעון שריפה ישרף ביום [ג"ז בפסחים סז]: ואם האכל יאכל עין
 רש"י ז"ל: ואכלו. לחטוטי חוץ לחקומו חכמה [איש בת"כ רק בזבחי כ"ח ע"ב]. עוט. גז"ס
 לפגול: כי את קדש. נאמר כאן קדש ונאמר להלן קדש מה להלן בנותר אף כאן בנותר: חלל.
 גז"ס מנוחית [הוא בזבחים ח"ד ע"א]: ובקלרסם. פרט לשקלרו לסטים או בזהב פו' ובקלרסם.
 פרט לשקלרו ביום זבחן אמרו וכרי שקלר שדכו ואח"כ נהג"ר פטור מן הלקט ומן סבחה ומן
 ספסח. אין לי אלא קורר חילום מיין ח"ל בקלרד. עקור מיין [בת"כ בגי' קוטר]. אבל בחולין
 קלר ע"א בגי' מדברי בגאון וע"א ח"ל לקטר. קטר אין לי אלא חבואה קטמה מיין ח"ל
 חרסם. חילומה ומיין ח"ל שדך ח"כ מה ח"ל קטר מה קטר שהוא אוכל ונשדך וגדול מן הארץ
 ולקטתו כחמה ומכמי לקיים יאלו ירקוח אעפ"י שלקטתו כחמה אין מכמיסן לקיים יאלו חלום
 אעפ"י שמכמיסן לקיים אבל אין לקטתו כחמה. וכחבואה והקטניות בכלל הים. ובאין האב
 וכו'. לא חכלה פאה שדך. פאה אין פאה אלא מחמת כילו ואין פאה אלא בסוף. חר"ס
 חפני ד' דברים אמרו לא יתן אדם פאה אלא בסוף שדכו חפני גזל מחמת עמים חפני ביטול
 עמים חפני מרא' עין חפני שא"ח לא חכלה פאה שדך. שדך ולא שדח אחריו. משום ר"ש אמרו
 שדך ולא שוחף עם סגוי. יכול אפילו [איש בת"כ רק בחולין קל"ס ע"ב] שוחף עם ישראל ח"ל
 קטר חרסם: ולקט קטרד. אין לקט אלא מחמת קטר מכאן אמרו קטר חלל ידו כו' [סלמן
 הים הוא בחולין קל"ז ע"א] ר' יוסי אומר לקט קטר ולא לקט קטוף: וכדמך אפי' כלו עוללות
 דרע ח"כ למה נאמר כי הצטור כו': לא הטול עין רש"י ז"ל: ופרט כדמך. אין פרט אלא
 מחמת ציר הים בולר כו'. לא תלקט לעני [איש בת"כ רק בגיטין י"ב ע"א] שלא חלקט בשביל
 עני ואם לקט איש כלום. ד"א לא חסייע את העני. ד"א לסוסיר סעני על שלו: לעני ולגר.
 מה גר בן ברית אף עמי בן ברית ומה עמי מחוסר אף גר מחוסר: חנוצ. בחמוצר לקרקע
 אפי' תשטעו ותשטעו אחרים כו' יכול אפי' גדלות ובדקל כו' ח"ל חס. חנוצ. כגח חבואה
 בקשים חמרים במכבדות כו' יכול אפי' חסיין סרוח ח"ל חס: חנוצ. ללמד שספק לקט
 וספק פאה פאה כו'. חנוצ בת"כ רק בחולין קל"ד ע"ב] ולא לעורבין ולעטלפים
 חנוצ [ג"ז סס ובב"ק ל"ד ע"א] ונחמורה ו"ו ע"א] מכאן אמרו המפקיד כרמו וסככים וצנור

אדרת יקרא אליהו

חייב בפרט: איז ה' אליהם עיין רש"י ז"ל: לא חגגנו עיין רש"י ז"ל. לפי שנה' אם המלא תמנא עומ שחטנו אזהרה חנין ח"ל לא חגגנו. לא חגגנו ע"מ לחיטט ע"מ לשלם חטוננו כפל. בן צב אומ' לא חגגנו את שך מחסר חגגנו כו'. לא חכמנו עיין רש"י ז"ל: לא חשקנו. לפי שנה' [צ"ק ק"ה ע"ב] ונשבע על שך עומ שחטנו אזהרה חנין ח"ל לא חשקנו. איש אין לי אלא איש באים. איש באים' חנין ח"ל בעמחו מ"ח: ולא חשבעו בשמי עיין רש"י. לשקר. ג' שבעות כן [שבעות כ"ה ע"א] אוכל ולא אוכל ה"ז עובר בב' יחל דברו. אכלתי ולא אכלתי עוב' חסר' לא חשבעו כו'. נשבע לשונא את הדיבור עובר חסרם לא חשאו. וחללה. מכלן אמרו שבעות שך הוא חילול הסם. ד"ה נעשה אחת חולין למיה ולבכמה. נאמר כאן חילול [איש בנח"כ רק בשבת ל"ג ע"א] ובחילול שבת ובחילול הסם נאמר חילול וכחיו ואם באלה לא חסרו לי אל חקרי באלה אלא באלה [ב"מ ק"ה ע"ב] בעון שבעות שך כו' וכה"ה על כן אלא אכלה הארץ כו': לא חשקנו עיין רש"י זכרנו לבכמה. את רעך. ולא לנכרי: ולא חגלו. לעבור בשני לאחן [סם ק"ה עמוד א']. לא חלין. זה שכיר יום עיין רש"י זכרנו לבכמה אין לי אלא שכר אדם שכר בהמה וכלים חנין ח"ל פעלת. שכיר. נאמר כאן שכיר [ב"מ ק"ה ע"א] ונאמר להבן שכיר יתכן של זה בזה מכלן אמרו הכובש שכר שכיר עובר בזה' לאחן נעשה יכול המחבו אלא חטוני ח"ל אחד. עד בקר. אין עובר אלא בקר ראשון: לא חקל כו' עיין רש"י ז"ל: ולפי עור כו' עיין רש"י ז"ל חנין שלא ישיט [איש בנח"כ רק בפסחים כ"ב ע"ב] כוס יין למיר כו' ח"ל ולפי עור לא כו': לא חשכו עול עיין רש"י ז"ל: וגורם לחמשה דברים. מחלל הסם. ומטמא מקדש. ומסלק השכינה. ומפיל ישראל בחרב. ומגלה אוחס מחרס. (פי' דלפיק כולו מע"ז דהכא כחב חוטבה וגבי ע"ז כחב חוטבה וגבי ע"ז) כחב כל החמשה דברים דפ' קדושים לטמא את מקדשי ולחלל את סם קדשי היינו מטמא מקדש ומחלל הסם ובפ' בחקתי כחב וגעלה נפשי אחכס דהיינו סילוק שכינה. ואחכס אורה בגי'ס דהיינו מגלה את ישראל וסריקו' אחריכס חרב היינו מפיל את ישראל בחרב ונקרא רע ומכעיס וממרה ומנאץ ומפיר בריח כח"ס ופנה אל אליהם אחרים ועבדום ונאטוי והפר כו' וגא' כי אנכי ידעתי את חרף וגא' כי חטנו הרע בעיני ה' להכעיסו (כו'): לא חשאו פני דל ולא חסדו כו' עיין רש"י ז"ל: בלדק. ולבן כחב דק דק [איש בנח"כ רק בסנהדרין ל"ב ע"ב] כאן דין מרומה כאן דין שאינו מרומה. חשטו [ג"ז סם ג' ע"א]. יחיד. אכל כחמים אמרו ג' שנה' ג' אליהם: לא חלק רכיל. לפי שג' והוציא אליהם סם רע וכו' נעשו אחו כו' [איש בנח"כ רק בבכורות ח"ו ע"א] אזהרה חנין ח"ל לא חלק רכיל ד"ה שלא יהיה רך אה וקשה אה. ד"ה אל חכי כדוכל שחטנו' דבריו וכו'. ד"ה שלא יאמר הדיין אני מחב אכל מה אעשה שחבירי רבו עלי וכה"ה סוף רכיל חגלה כו': לא חטמו על דם רעך. לראות במיתתו כנון טובע בנהר. או לסטים באים עליו שחייב להצילו [איש בנח"כ רק בסנהדרין ע"ג ע"א] לפי שנה' והשבותו לו יכול בגופו חנין אפי' בדמים ח"ל לא חטמו. וכן כרדף אחר חבירו להרגו חנין שחייב להצילו בגופו ח"ל לא חטמו כו' וכן אם ידענו לו עדות חנין שלא חשוק לו ח"ל לא חטמו וכן כרדף אחר הזכר ואחר נערה החאורסה ח"ל לא חטמו: לא חשאו. יכול לא חקלנו לא חטנו ולא חסטרט ח"ל בלבדך בשנאה שלב הכחב חזבר. הוכח (הכל עיין ערכין י"ו ע"ב) חנין לרואה בחבירו דבר חגונה שחייב להוכיחו ח"ל הוכח. חנין שאפילו עד מזהה פעמים ח"ל חוכה. יכול אפי' פניו מחטות ח"ל לא חשאו עליו חטא. ד"ה הוכח אפי' מזה פעמים [ב"מ ל"א ע"א] חוכה אפי' חלמיד לרב: את עמיחך לעם שאתך במצות ולא לרשע שישנאך שנה' אל חוכה קן פן ישנאך: (יבמות ס"ה ע"ב) הוכח למכס ויהאבך (ערכין י"ד ע"ב) אר"ע העבד' אם יש דבור סם ידע האבך מוכיחים (פי' שלא חזיישטו) אר"י בן נורי מעיניו עלי שמים וארץ שיוחר מד' וה"פ נלקח עקובא על ידי לפי ר"ג שהייתי קובל עליו וכ"ס שהוסקין לי אהבה לקיים מה שנה' הוכח למכס והאבך: לא חקס ולא חטור את בני עומך. אכל אחת טקס וטער לאחריס. ולאכבה

ואסבה לרעך כו' זה כלל גדול בצורה מכללן אחרו אסור לקדם את האדם עד איראוס (קידושין
 ורא פ"א) ואסור שישמש ביום (דה י"ז ע"א) כו' ולעמן כל המיתות תצדור לו מיתת יסע:
 (בסדרין ו"ה ר"ב כתובות ל"א פסחים ע"ה סוטה ח' ע"ב) את חקתי כו' ר"א אומר [איש בת"כ
 אבל הוא בסדרין ס' ע"א] חקים שמקקתי לך כבר מכלל שנגזרו בני נח על הכלאים: במחנה
 לא חרביע. יכול אפי' בניו ח"ל כלאים. יכול לא יעמוד זכרים אלא נקבות ח"ל לא חרביע.
 במחנה. אין לי אלא במחנה על במחנה. במחנה אחרים מניין ואין לי אלא במחנה על במחנה
 במחנה על חיה טהורה על טומא' כו' מניין ח"ל את חקתי חשמו: שדך לא חזרע. יכול אפי'
 שי מני חנינים ח"ל כלאים. אין לי אלא שלא ירע מניין שלא יקיים ח"ל כלאים שדך לא (ורק
 ב' ע"ב). מניין שאין מרכיבין אין מאלל באין סרק אין סרק באין מאלל ח"ל את חקתי
 חשמו: במחנה מה במחנה בחרבנה (קידושין ל"ט ע"א) אף שדך בחרבנה ומה במחנה
 בין בארץ בין במדבר אף שדך בין בארץ בין במדבר לארץ יכול אפי' זרעים בח"ל ח"ל שדך:
 ובגד כלאים שטעם. יכול אפי' שני מני ח"ל כלאים יכול אפי' שני מני ח"ל כלאים אחרים ח"ל
 לא חלבם אחר ופסחים כו' שיכול לא ילבש בני אדם וכו' עין רש"י ז"ל. לפי שגא' לא חלבם
 מניין לרבות העלאת ח"ל לא יעלה יכול אפי' הפשלת קופה ח"ל לא חלבם (עין ב"ר"ש ריש פ"ט
 דכלאים בשם הירושלמי) מה לבשה דבר שבו יסבה אף כו' עלך. אבל אחר מניע המחנה
 אבל אחר חכמים לא יעשה כן שלא תהא יומא א' כרוכה על בשו: איש. פרט לקטן ואיש
 לרבות בן ט' שנים ויום א': את אשה. פרט לקטנה: שכבת זרע [כל המימרא ביצמות דף ר"ה
 ע"א וע"ב] פרט להערה מכללן להערה בחייבי לאוין: שכבת זרע דאשה איש. פרט לחשמש
 ומה או לאחר מיתת: ט"ז דסוטה. פרט לשקיעא לה בדרך אצרים. וביא שפסח. בנענית הכחוש
 וחזר. וביא שפסח נחפח. מאורסת לעבד עברי. [כל המימרא עין בכריתות דף י"א ע"א]
 ד"א נחפח איש חייב אלא על שפסח צוול שחומר אם תכחוש את האויל כו' (משלי כ"ז
 כ"ב). והפסח עין רש"י ז"ל והפסח בכסף ומופסח בשטר שגא' כהן לה וגאמר להן וכחצ לה
 מה שם בשטר אף כו'. מכלל שיואל בכסף ובשטר (הוא בגיטין ח"א ע"א) יכול בהשחרר הני
 עבדו קנה ח"ל לה וגאמר להן לה מה להן חזיו לא אף כהן כו'. ר' אומר מקום שטר לכסף
 מה כסף בחזיו אף שטר כן: בקרית. מכות מכללן שביא לוקח יכול אף הוא ח"ל חס"י. כי לא
 חפשה עין רש"י ז"ל. רש"א שטר גומר ואין כסף גומר: והביא את חשמו. הוא ולא היא.
 (כריתות סס). בקרת חס"י והביא. בזמן שהאדם לוקח הוא בקרצן כו'. באיל האשם. מה להן
 בכסף שקלים אף כהן כו'. על חטאתו אשר חטא. (כריתות ט' ע"א) חזיא קרצן א' על ביאות
 הרבה מניין שחזיא על הודון כסוג ח"ל וגסלה לו כו': וכי חבאו. יכול משבאו לעבד הירדן
 ח"ל הארץ המיוחד. וכי חבאו ונטעתם. פרט לשטעטע זכרים עד שלא באו לארץ. יכול אף
 חשבו לארץ ח"ל כל עץ. ונטעתם. פרט למחברין ומרכיב מכללן אחרו סיפוק הפנים וסיפוק
 על גבי סיפוק אפי' שהבדיל בארץ מותר. ונטעתם. אין לי אלא נטע אגוז וקדק. נטע יומור
 מניין ח"ל כל עץ. עץ מאלל. ולא עץ סרק. [ז"ל עץ מאלל פרט לנטע לסייג וכו' וכ"ה בת"כ
 וכ"ה ב"ר"ש ריש ערלה בשם הירושלמי וע"ה] פרט לנטע לסייג ולקורות. כל עץ. לרבות נטע
 לעצים וחשב לאכילה. רש"ב אומר לרבות הנטע דבר שאינו ראוי לסייג. [אישו בת"כ רק בברכות
 ל"ז ע"ב. וביומא פ"א ובסוכה ל"ה ע"א] רח"א עץ מאלל לרבות פלפלין ולחך שא"י אינה
 חסירה כלום. וערלתם עין רש"י ז"ל. את פריו. פרט לענין ולולבים ומי גפנים ומי סמדר יכול
 שאני מוציא אף ענקהולות ומרננים חגין [הוא ג"כ בברכות סס ע"ב] קליפי רמון וכן שלו כו'.
 ח"ל את פריו את שומר והטפל לפריו. שלם שנים. יכול לאחר שלם שנים יפה מותר ח"ל יפה.
 לכם. להביא הנוטע לרבים ר"א להוציא הנוטע לרבים כו'. לא יאכל. אין לי אלא שלא יאכל
 מניין שלא יבצע ושלא ידליק את הסר ולא יסבה (הוא בפסחים) ח"ל וערלתם ערלתו ערלים
 לרבות כולן; ובשנה הרביעית. מניין לשלושים יום קדם ראש השנה שחשוב שנה ח"ל ובשנה.

אדרת ויקא אליהו

ובשנה הרביעית פעמים שאף בשנה רביעית אסור [ר"ה י"ד ע"א] הא כילד עד ט"ו בשבט ומניין שמונין מחשתי נאח' כחן סנה ונאחור להלן מרלשית השנה מה להלן חשתי שנא' עד אחרית שנה מרלשית מידון כו' אף כל שנים האמור בזמן חשתי. כל פרוי. להביא את הפרט ואת העולות שכלו לנה נאחור כחן קדם. ונאחור להלן קדם מה להלן יש לו מוחש ויש לו ציבור אף כחן נאחור כו'. הלולים. אחלי' והדר אכלי' (ברכות ל"ב ע"א). הלולים כל שטעון הלולים טעון הלולים רבי אומר נאחור חבואהם ונאחור להלן חבואהם הכרם (כל המימרא סס). מה להלן כרם אף כו'. וי"א אף נטע רבני ר"ע אומר הלולים מכלן שטעון ברכה לפניהם ולאחרים' מכלן אחרו חכמים אסור לאדם שיטעום כלום קודם שמבדק: ובשנה החמישית. שלשים יום בשנה חשוב שנה. ופעמים שחמישית ואסור מחשם רבני (ר"ה סס) כ"ל. להוסיף לכם. מה פירות חמישית לבעלים אף פירות רביעית לבעלי ר"ע אומר דברה חורה כנגד יס"ר עיין רש"י ז"ל. חבואהו. אין נפד' אלא חבוא'. מכלן אחרו שאין נפדס אלא עד שיבא לענות המעשרות: לא תאכלו על הדס. עיין רש"י ז"ל שלא תאכל קודם שתלא נפסה ואחרי' לאוכל ודס במזרק. ד"ה שאין מצדין על הרוגי צ"ד. ד"א אזכרה לסנהדרין שהורגין את הכפש שאסורין לטעום כל אחרו ביום. ד"א אזכרה לנן סורר ומורה. (כולהו סנהדרין ס"ג ע"א). ד"א לא תאכלו קודם שתחפלו על דמכם (ברכות י"ד ע"ב): לא תחשו. עיין רש"י ז"ל. ולא תעונו. אלו האומות אח העינים ר' ישמעאל אומר זה המעביר שבעה מיני זכור על העין. (סנהדרין ס"ה ע"ב) ר' עקיבא או' זה המחשב עתים ביום יפה לנאח מחר כו': לא תקפו. א' המוקף וא' הניקף: פאה ראשכם. סוף ראשכם ואלו הן הדעין מכלן ומכלן: ולא תשחית. יכול אפי' במלקט וריטיני ת"ל לא יגלחו יכול אפי' במספרים ת"ל לא תשחית. מניין ליתן של זה בזה (קידושין ל"ב ע"ב) ת"ל פאה פאה לגז"ש. זקק. פרט לחון אשה שהעלה שער. מניין להקפה (קידושין סס) ת"ל לא תקפו ולא תשחית כל שישי בהקפה כו': פאה זקק. סוף כו' עיין רש"י ז"ל: ושרט. לחייב על כל שריט ושריט יכול אפי' על ביתו שפאל ת"ל לנפש. ר"י אומר (מכות כ' ע"ב) שריט וגדידה א' הן א"כ מה ת"ל לנפש לחייב על כל נפש ונפש אם שרט שריט א' על ה' מחים ומכ"א שריט ביד וגדידה בכלי: ובחצנה קעקע עד שיכחוב ויקעקע כחצ ולא קעקע כו'. רש"א עד שיכחוב את סס ע"ו ש' אפי' ה' ולא אחר (מכות כ"א ע"א): אל תחלל את בחד. יכול לכהן נאחור שלא יתן בחו ללוי ולישראל ת"ל להזנות. בחוסר בחו עיין רש"י ז"ל. ד"א זה המשיא בחו אקן. ר"ע אומר זה המשיא בחו ביגרת (סנהדרין ע"ו ע"א) ד"א אזכרה לבחו מחוסתו (סנהדרין סס): ולא תגזר בארץ. יכול אפי' על מעשה ימיה ת"ל ותלאה בארץ זמה ר"א אומר מכלן שהוא ענוש לפני המקום כאלו בא על אשה ואמה ראב"י אומר (כ"ה ביומא י"ה ע"ב) הרי הוא שצא על נשים הרבה וכן היא כו' נמלא את נושא אחרותו כו': ומקדשי חירוא עיין רש"י ז"ל. יכול תבא אמה מחיירא מן המקדש. ת"ל את שבתתי תשמרו מה שבת לא מן השבת אמה מחיירא אלא חמי כו' אף כו'. אין לי אלא בזמן שבה"ק קיים שאין בבה"ק קיים מניין ת"ל את שבתתי תשמרו מה שבת לעולם אף כו': חירוא. איזהו מורה לא יכנס לכהן הבית לא במקל עיין רש"י ז"ל: אל תפני עיין רש"י ז"ל. אזכרה לשאל מניין [איו בת"כ רק עיין בחוספות סנהדרין ס"ה ע"א] ת"ל לא ימלא בך כו' בעל אוב זה פיתום כו' והמעלה בזכורו (סס ע"ב) והשאל בגוגלות כו'. אל תבקשו לטמאה בהם. מלמד שאין באים על האדם אלא"כ הפנה דעתו לכן וטמאה בהן: אני ה' כו' עיין רש"י ז"ל. מפני שיבה תקום עיין רש"י ז"ל שקנה חכמה שנאמר לא תאכלו שבעים אים כו'. ר"י הגלילי אומר אין זה אלא מי שקנה חכמה שנא' ה' קני ראשית דרכו אפי' יניק ומחיס [כל המימרא בקידושין ל"ב ע"ב] ריב"ז אומר שיבה כל שיבה במחשע. תקום יכול אפי' מרחוק ת"ל והדרת פני כו' המקום שיש הידור. יכול יעמוד בבית הכסא או בבית המרחץ ת"ל והדרת כים אף הידור כו' איזהו הידור עיין רש"י ז"ל. רש"א אומר זקן ויראת מכלן שלא צה מסרון כים אף הידור כו' איזהו הידור עיין רש"י ז"ל. רש"א אומר זקן ויראת מכלן שלא יעריח

יטרים שגא' ויראת מאלהך ואזכר עליו שלא יטרים: יגור. יכול אפי' בזה ואמר גר חמי שיקבלו ח"ל אחך במחוקך. בזה ועדיו עמו ומיין ח"ל וכי יגור. בארנכס. אין לי אלא בארץ בח"ל מיין ח"ל אחכס (פי' דכחיב הגר הגר אחכס בכ"מ שהוא אחכס) א"כ מה ח"ל בארנכס בארץ נרד להביא רא' ובח"ל א"י להביא רא' ומכ"ל בין בארץ בין בח"ל נרד (אזי בח"ל רק ביצמות ח"י ע"א) ומה ח"ל בארנכס אפי' בארץ מקבלים גרים שלא תאמר שנתגיירו מפני הארץ כו': לא חנו עיין רש"י ז"ל: כאזכר. מה אזכר שקיבל עליו כל החורב אף גר כו' מחלן אמרו גר שקיבל עליו כל החורב חן מדבר אל' אין מקבלים אותו. ר' יוסי בר' יהודה אומר אף דבר קטן מדקדוקי סופרים. ואבנת לו כחוד. כמו שגא' בישראל. כי גרים הייתם. דעו נפש הגר שאלך אחס הייתם גרים כו' ר' נתן אר' מוס שבך עיין רש"י ז"ל. המחלס את הגר עובר בשלש לאחין (אזי בחורב כהנים רק בבצא מועט נ"ט ע"ג) לא חנוס פרש' משפטים לא חנו אחו ולא חנו איש את עמיתו. וכן הלחטו שנאמר לא תלחטו וגר לא תלחץ לא חסיד לו כטעם. בל"י מקומות הזכירה חורב על הגר מפני כו' וי"א בח"י מקומות: לא חנעו עול כו' עיין רש"י ז"ל: בזה (אזי בח"ל רק בב"ב פ"ט ע"ג) שלא יחדל לא' בימות המדח ולא' בימות הגשמים. במשקל. שלא יעמין משקליו במלח. ובמחשבה. שלא ירחיק וכלא דברים ק"ו מה חשורם שיהא כו'. מחזיו דק. דק את המחזיון יפה: אביו דק. דק את המשקולת יפה וכן איפה וסין דק. ריב"ז אר' וכלא סין בכלל איפה אלא חסידה סין שלך דק ולא שלך דק: יח' ללס. מה ללס אגדדומין על קד: הולחתי אחכס. על חלוי זה שחקבלו עליכם מלח מלח שכל המדח במלח מלח כאלו מלח ב"מ וכל כו' ד"א חמי שבהמתי כו' עיין רש"י ז"ל וכן בשלש וכן בריבית וכן בלחית: ושחרתם כו' ליתן שמירה ועשים כו': חמי ה'. נאמן לשלם שכר: ואל בני ישראל. אלו ישראל. ומן הגר. אלו גרים. הגר. לרבות נשי גרים. בישראל. לרבות נשים ועבדים. א"כ מה ח"ל איש לרבות נכרים שמעוין על עריות כישראל [סנהדרין ר"ז ע"ג] והלא כבר נאמר וי"ה ה' אלקים על האדם כו' (בפ' בראשית) אלא להביא נכרים שבאו על עריות ישראל שידוע דין ישראל: אשר יתן. עושה שמענו ואזכר מיין ח"ל ומחרעד לא תתן כו' יכול אפי' חסר ולא העביר העביר ולא חסר ח"ל לא תתן להעביר יכול אפי' שלא בא ח"ל לא ימלא כך מעביר כו' העביר העביר לנ"ש מה לסלן באש כו' אף כו'. להעביר. אינו חייב אלא דרך העביר יכול אף שלא חרעו ח"ל ומחרעד (כל המיחרע בסנהדרין ס"ד ע"ג) ולא אחרים ולא את עצמו. ר"א ב"י מחייב בעצמו שגא' כך. מחרע ולא כל זרעו. זרע זרעו מיין ח"ל בחתו מחרעו: מוח יומת. עיין רש"י ז"ל. עס הארץ. שבגינו ובראח הארץ ועמדו לירש את הארץ בשביל זה. ירגמנו. בלא כסוחו: באבן. שאס מוח באבן אל' ינא: ואני אחן כו' עיין רש"י ז"ל: וסכרתו. הרי הוא בלית וסכרת ומיתס: מקרב עמו, ועמו בשלום: ואם העלם יעלמו כו' עיין רש"י ז"ל: לבלתי סמית אתו בכל מיתס: ובמשפחתו וסכרתו כו' עיין רש"י ז"ל: לטות אחרי כו' עיין רש"י ז"ל. ג' כריתות בע"ז א' לכרסו וא' לשלל כרסו וא' לחולך (סנהדרין ס"ד ע"ג): והנפש. לפי שגא' למטה ואיש או אשה כו' עושה שמענו ואזכר מיין ח"ל אל חפטי: והתקדשם. זו קדושת פרישת ע"ז או אינו אלא קדושת כל המלח ח"ל קדשים חסיו הרי קדושת כל המלח אמורס ומה ח"ל והתקדשם והייתם קדשים זו קדושת פרישת ע"ז. חמי ה' אלסיכס. כסם שאני קדוש כו': ושחרתם. לרבות שאר דקדוקי ספרים: חמי ה' מקדשם. כסם שאני קדוש כו': כי איש. אשה מיין ח"ל איש איש: את אביו. ולא את אביו אביו: אביו. אביו והאי ולא הספק וכן אמו. אין לי אלא אביו ואמו. אביו שלא אמו. אמו שלא אביו מיין ח"ל אביו ואמו קל ו"מ. לאחר מיתס מיין ח"ל ומקלל אביו ואמו דברי ר' יאשיהו ר' יונתן אומר כו': מוח יומת. בסקילס או אינו אלא כו' ח"ל דמיו בו ולסלן נאמר דמיס בם מה לסלן סקילס כו' ומה ח"ל מוח יומת שאס אין (סנהדרין מ"ה ע"ג) אהס יכול להמיתו מיתס הכחוס בו כו' וכן בכלס. עושה שמענו ואזכר מיין ח"ל אלסיס לא תקלל וסיס

אדרת ויקרא אליהו

[illegible]

ויאמרו זו שם של פלוג על יד וסלל דברים ק"ו אם המקום חס על כדון של רשעים ה"ו על של
דמיוס: ואם. פרט לקטן. וסלל תראה כו'. עד שביי המקום חס [וסהדרין מ"ד ע"ב] מכלל להחריף
מן הכורה וא"ת קין שלל את אחרת כו' עיין רש"י ז"ל: וגכרתו. וסבי בכלל כל העריות הית'
כמ"ס לסל כי כל אשר יעשה מכל הסועב' האל' בא ללמד על כל הכריות [מכות י"ג ע"ב]
יד ע"א] שכן כרתה ולא במלקות. ומכ"ל נאמר כאן לעיני ולאמר לסל וקלה אחיך לעיניך
מה לסל במלקות אף חייבי כריתות במלקות א"כ מה ח"ל ונכרתו למייב על אחרת ססית בת
אביו ובה אמו [מכאן עד סוף המעלה צימות כ"ב כ"ג] לומר שאין עושין מן דין שום
שמעט אסור מניין ח"ל ערות אחיך כו' אסרה לאחרת בת אביו ובת אמו מניין ח"ל אחיך
היא לומר שאין מחסרין מן הדין: מולדת בית או מולד' מן בן שאומרי' לאביו קיים בן שאומרים
לו הולא: ערות בת אשת אביו אסור משום אחרת ומסו' בת אשת אביו ר"י ברב'
אומר בת אשת אביו מי שיש לה אישות מאביו פרט לאחרת משפחה ונכרת. בשפחה כתיב
האשה וילדה כו' ועל נכרת רש"א כי יסור את בנה בנה מישראל כו'. כי יסור. לרבות
כל האומות שכן מסיקין: ואם. להולא את הקטן. את אשת דוס. זו מה שנא' וסדוק לה. וסדוק
וגלה את ערותה [מכות י"ד ע"ב] פרט למה שבא מן הדופן: את מקרה הערה. מכאן לסערה
אין לי אלא מה [צמות י"ד ע"ב] מניין לכל עריות ח"ל כי כל אשר יעשה מכל הסועב' האלה
הקוסו על העריות כן למה מה דה בערעה אף כו': את מקור דמיה. שאינה טמאה אלא
דס בנה מן המקור. דמיה. [מה י"ט ע"א] דמים הרבה מכאן אמרו ה' דמים כו' ונכרתו.
שום שמעט אסרה מניין ח"ל ואל אשה בדת כו' ואל אשה כו' לחייב על כל א' וא' [כריתו'
ב' ע"ב] אין לי אלא שלא יבא מניין שלא [הוא בת"כ לעיל פ' אחרי פרק י"ג סל ט"ו] יחבקה
ולא יסקה ח"ל לא תקרב אין לי אלא מה כל עריות מניין ח"ל אס אסר כו' לא. וקברו: אס
אס. להביא [שם סל א'] את עכ"ס שמהסרין על עריות כישרל: וערות אחרת איך עיין רש"י
ז"ל: כי את שארו הערה. [צמות י"ד ע"ב] אס איש עיין להערה דערויות תוסו עיין להערה
דבמה סזוכר כזר נאמר תסכבי אשה: ואם. פרט לקטן. ערות דדו גלה. נאמר כאן דדו
ונאמר לסל או דדו מה לסל [צמות סס] מן האב ולא מן האם שנא' מתשפחו ונאמר למשפחותם
לבית אבותם אף כו': ערירים כו' עיין רש"י ז"ל וס"ל כתבו את האיש הזו כו' שום שמעט
אסרה מניין ח"ל ערות אחי אביו לא תגלה אל אשתו כו': ואם. פרט לקטן. אשר יקח את
אשת אחיו. שום שמעט אסרה מניין ח"ל ערות אשת אחיך לא תגלה אין לי אלא מן האב
מן האם מניין ח"ל [צמות י"ט ע"א] ערות אחיך הוא. אשת אחיך מן האם שאין לה בנים
לאחר מיתת בעלה מניין ח"ל היא. אשת אח מן האב שאין לה בנים בחיי בעלה מניין ח"ל
מה היא [צמות סס דף י"ד] וכי מה היא אלא מה מה שיש לה היתר לאחר מכאן ובשעת
איסור כרת אף כו'. אשת אח מן האב שיש לה בנים לאחר מיתת בעלה מניין ח"ל ערות
אחיו גלה: ולא תקיא אחכם הארץ. א"י אינה כשאר כל הארצות אינה מקיימת את עובדי עבירה
למסד לבן מלך שאלו דבר שקן כו': אשר אי מציא אחכם שמה לשבת צה. אי אינו מציא
אחכם אלא לשבת ולירש. לא כענעיים שהיו שומרים את המקום: ולא חלבו במוקה בהי. אלו
המזרעים: אשר אי משלה וממכס. אלו הכנעניים: כי את כל אלה עשו ואקח צם. מולד שהיו
הכנעני' שטופי' דבר' הללו ואי מוגלה ארסם ע"י דבר' הללו: ואמר לכם. אחם נאים שאתם
פתחתם חמלה [פי' במזרים] כמ"ס גן נעול אחותי כלל כו': תירשו את אדמתם. ירשה עולמית
אשר בידלתי אחכם מן העמים. ראו כמה ציזים לבין האומות באומות א' מקשת את אשתו
ואמר טטל כו': בידלתי אחכם. כל העשיתן של ישראל מידולין מניין האומות צבריתן צבריתן
בקצרתן כו': מן העמים. אלו נאמר ואסדלי העמים מכם לא ה' תקומה לאומות אלא מן
העמים כולם שבור ומחר ובורר: ולא תשקט את נפשתיכם כו' לטמא [מעילס י"ז ע"ב] פתח
כתוב בארלי וס"ס בטומאה מה טומא' כעמדה אף אכילה כעמדה: אשר בידלתי. במודלין

אדרת ויקרא אליהו

דבר הכתוב: וסיית' לי קדשים: כסם שאני קדוש כו' ואבדל אחכ' מן העמים להיות לי. עיי' רמ"י ז"ל: ואים. פרט לקטן: או אשה. לרבות נומטוס ואדרונום: כי יסיה בהם. ולא כשאל בהם אלא כזאכר שגא' לא ימלא בך כו':

[illegible]

אמר

[illegible]